

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Adóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetési árszabás szerint vétetnek fel.

II. évfolyam. 19. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1913.

Péntek, január 24.

„A végső kétségbeesés.”

Debreczen, 1913 január 24.

Székely Ferenc volt igazságügy-miniszter a maga nyílt lemondó leveleiben többek közt azt a sokatmondó kijelentést teszi, hogy „Csak a végső kétségbeesés hajthatja ezt a népet uralkodó háza ellen sa történet folyamán sohasem az uralkodóház volt az, amely ezt a kétségbeesést maga ellen felidézte.”

Mily magas allűrökben mozgó s mily művészi hangzó önámítás ez, a történelmi kiáltó igazságok semmibevételével, sőt agyonfalzifikálásával, — csengő-bongó szép hegedűszóban, a magyar nép végső kétségbeesésének küszöbén. Ennek a nemzeti kétségbeesésnek persze Székely Ferenc szerint oka lehet bármi más, így p. o. a sóhivatal vagy az utszéli kereszt, sőt okozói lehetnek a sziámi ikrek is, de valamint a történet folyamán soha sem volt úgy ma sem oka a magyar nép és a magyar haza kétségbeesítő nyomorának és kiáltó sérelmének az uralkodóház.”

Ha ezeket a szavakat nem egy olyan ember mondaná, aki Magyarországnak a koronaügyésze és igazságügyminisztere volt, egyszerűen be tudnók ezt az abszurdum elszólást az ő műveltsége tudományos előkészültsége fogyatékoságának s a történelmi ismeretek terén való analfabétaságának; így azonban, vagy sajtóhibával vagy otromba tévedéssel, elékellő szószerzői nyelvtudással s legfelsőbb kegyért esengő józanészellenes visszakinálkozó kuvaszfüllentéssel lehet csupán dolgunk.

A kegyelmes Ur úgy látszik, még nem adott föl minden reménnyel, hogy az uralkodó kegyeibe mint virklicher Miniszter egy közel jövőben visszairimánkodhatja (előtte mindennél becsebb és drágább) Önmagát. Ám tessék, ha jó esik! de ne ilyen módon, amely fölött még egy jól nevelt IV-ik elemi osztályos magyar tanulógyerekek is, tudományos alapokra fektetett

foga és erkölcsi kötelessége megbotránkozni.

Nem akarjuk elhinni, hogy Székely Ferenc kegyelmes ur — méltó kegyelettel és elismeréssel ne tudna viseltetni azoknak a magyar haza és magyar nemzet életfentartásának és létérdekeinek oltalmazásában 1526 óta mind a mai napig elvérézt, hősi halált halt s martir kinokat szenvedett magyar hazafiaknak a halhatatlan emléke iránt. Akiért azért, mert hazájokat jobban szerették és többre becsülték, mint önmagukat és a bécsi kegyet legázolt, vérbetiport s az élők sorából kigyilkolt az „uralkodóház” az általa felidézett hazafiúi kétségbeesés élethalál harcában.

Ne méltóztassék ezeknek a történelmi tényeknek elhomályosításán buzgólni, — kegyelmes uram! Hiszen azért, ha nem vetkőzi is le ennyire a maga tudományos készletű emberi méltóságát: mint nyugalomba vonuló miniszter épúgy megkapja a maga miniszteri busás nyugdíját.

Ó Felsége „az uralkodóház jelenlegi feje” sokkal fennköltebb és emberesebb gondolkozású uralkodó ember annál, semhogy azt követelje egy nyugalomba vonuló minisztertől (szolgájától), hogy ez, mielőtt a „jól kiérdemelt nyugalomba vonulna”, efeletti elkeseredésében meggondolatlan és megbotránkozató hüjeségeket beszéljen, sőt azokat a nagy nyilvánosság előtt sajtó útján is publikálja és ezáltal magát nevétségessé tegye

Ó Felsége ismeri a történelmet s aligha visszazegődtet valaha magához egy olyan miniszterviselt embert, aki a históriával és a józóléssel ennyire hadilábon áll!?

Csak tessék nyugalomba vonulni és hallgatni. Nemzetboldogító és honmentő nagy gondjai közepette azonban, szenteljen a kegyelmes ur néha-néha egy kis időt a história tanulására is.

Dr. Király Péter.

A községi

üzemek Debreczenben és a országban.

Egész közéletünkben sajnálatraméltó módon domborodik ki a mezőgazdaság tultengése a kereskedelem és ipar rovására. Igazolja ezt Basch Imre dr.-nak nemrég «Die Gemeindebetriebe in Ungarn» cím alatt megjelent munkája is, amely a magyarországi községi üzemeknek igyekszik hü képét adni.

Magyarországon feltűnően kevés a községi üzem: kisebb helyeken talán sehol semmiféle községi vállalkozás nincs, a 136 magyar városok közül pedig csak 134-ben van ilyen, még pedig 19 helyen csak egy-egy, 32 városban 2—2, 31-ben 3—3 és 18-ban 4—4 féle községi üzem van. Négyenél több üzeme már mindössze 34 városnak van, ezek közül 5 üzem 17 helyen, 6 öt városban, 7 hatban és 7-nél több ugyancsak hatban, ha községi üzemnek vesszük nemcsak a szorosán vett ipari vállalkozásokat, hanem a világítási berendezéseket, vízműveket, csatorna-hálózatokat, fürdőket stb. is. Ilyen községi üzem az egész országban 452 van és pedig 124 vágóhid, 81 csatornahálózat, 40 vízmű, 39 fürdő, 32 téglagyár, 23 vendéglő, 18 villamtelep, 12 kőbánya, 12 jéggyár, 11 szálló, 8 gázgyár, 7 vízgádó és így tovább mindig kisebbedő számban. Legtöbb a közigazgatás, különösen a közegészségügy szolgálatában álló üzem, amilyenek a vízművek, csatornázások, fürdők, vágóhidak, fertőtlenítők, vásárcsarnokok stb.; ilyen ke-reken háromszáz van. Míg a szociális és finansziális érdekeket szolgáló intézmények, mint a világítási telepek, közuti és helyi érdekű vasutak, téglagyárak, takarékpénztárak stb. mársokkal ritkábbak, mert ilyen községi üzem az egész országban csak hetvenöt van.

A legtöbb községi üzeme Temesvárnak van: nyolc, amelyekbe a város összesen 6 millió 20.900 koronát fektetett és amelyek a múlt évben tisztán 103.000 koronát jövedelmeztek. — Négy-négy községi üzeme van Debreczennek, Pozsonynak, Aradnak, Kolozsvárnak, Nagyvéradnak, míg az ország második városának, Szegednek mér csak három községi üzeme van. Temesvár után a legnagyobb tökét fektetett a községi üzembe Pozsony, 5.027.000 koronát, Kolozsvár üzemébe 4.151.000, Debreczenébe 2.842.000, Nagyvéradéba 3.910.000, Aradéba

Butorok

legelőnyösebben a Csapó- és Piac-utca sarkon levő Butorcarnokban szerelt be.

Eljegyzési, lakodalmi

gyorsan és jutányos árban készülnek

Meghívók

Horovitz Zsigmond

könyvnyomdájában
Darabos-u. 7.

2,600,000 és a szegédekbe 2,448,000 korona van beruházva. Aránylag tehát még ezekben a legnagyobb városokban is csekély tőke fekszik a községi vállalkozásokban, amiből az egész országban csak három város fizet rá az üzemeire, a többiekben a befektetett tőke 0,6—0,4 százalékot, átlagban 2,3 százalékot jövedelmez, tehát a jövedelmezőség átlagban nem volna rossz, ha egyes városok olyan vállalatokat is nem vontak volna üzemükbe, amelyek a bonyolódott községi kezelést nem igen bírják és emellett a kereskedőknek és iparosoknak csapnak versenyt. A gázművek, villamostelepek és fürdők majdnem mindenütt elég jól jövedelmeznek, a vízművek és csatorna-hálózatok üzemében a finansziális eredménynek alárendelt szerepe lehet csak, ezeknek a jövedelmezőségé azért mindenütt silény.

Mindenesetre kívánatos volna, hogy főleg a közegészségügyet szolgáló üzemet minél több magyar város rendezzen be, mert az már nehezen egyeztethető össze a kulturállam fogalmával, hogy egész Magyarországon csak 47 városnak van vízvezetéke és az egész országban csupán 104 közvilágítási telep, 26 gázgyár és 78 villamos mű van. Az ilyen üzemeket a városoknak még abban az esetben is okvetlenül létesíteniük kell, ha azokra rá is fizetnek. Emlékeztetünk a városi takarékpénztárak, téglagyárak, közúti vasutak stb. a tapasztalás szerint az ország egyetlen városában sem tudtak lukratív vállalkozássá fejlődni. A rendesen jól jövedelmező világítás berendezések legnagyobb része magánvállalatok, sőt — különösen a gázgyárak — tulajdonban külföldi vállalatok kezében van, sok helyen olyan feltételek mellett, hogy a városnak a busás jövedelemből alig van finansziális haszna. A 26 gázgyár közül 18, a 78 villamostelep közül pedig 51 magánvállalat és ezek közül 5 semmit sem ad jövedelméből a városnak, a többi pedig néhány fillérrel olcsóbban adja a városnak a gázt, illetőleg a villamos áramot, csupán 10 vállalatnál részesedik a város az elért haszonban.

Névjegyek

1 óra alatt készülnek Horovitz Zsigmond nyomdájában Darabos-utca 7.

Ami a szembeszéd után következett...

Az egyik néni éppen a jó tyukhus-leves készítési módjáról tartott szemléltető oktatást. Ugyanis azt mondta:

— Levágom a tyuk fejét, nyakát, szárnyait és én ebből kitűnő levest tudok készíteni.

Es nem tudom, minő eszméletlenül folytán, de a saját nyakát, fejét és karjait mutatgatta, (ez utóbbiakat a szárnyak híján) a tyukéi helyett, szemléltető oktatás gyanánt.

A háziak — Elekné és leánya, Márta — mosolyogva hallgatták vendégüknek a konyhatudományról szóló szabad előadását. De nem szóltak hozzá, noha értették a főzéshez.

Az igazi művelt nő, — ha reá is van arra szorulva, hogy maga készítse el az eledelét, — letéve a konyhakötényét, nem beszél többé a főzésről. De vannak az uri nők közt is olyanok, akik sohasem nélkülöznek lelkileg valami konyhai látatot.

Ezek az élő szakácskönyvek, akik, ha nem is kéri őket erre senki, folyton konyhareceptekkel állanak elő, s miközben, például egy dobos torta készítéséről csevegnek, szemek csillogóvá válnak, széjszéleiket sűrűn nyaldossák, — nem annyira jó gazdasszonyok, mint inkább az evésért élő lények.

Márta nem bírta tovább hallgatni a lébonjáró szakácskönyv előadásait, átment egy kis időre a saját szobájába.

Oda állt az ablakhoz és kinézett. Ajcsendes budai utca egyhangú képe, amit az ablaküvegen keresztül látott, nem nyugtató lelki frissítést a fiatal leánynak. Vágyak rohanták meg. Lelke gy zengő férfihang zenéjére vágyott. — Megértő társra, szellemes csevegésre szomjazott. A fizikuma pedig a kellemes társalgó karjai közé kíváncskodott. E vágyódások idején történt, hogy egy fiatal férfi ment el az ablak alatt és hosszú, érdeklődő pillantást vetett Mártára.

Városi zeneiskola.

A Zenede és a Zenekonzervatorium egyesítése.

Érdekes eszmét pendített meg tegnap a jog- és pénzügyi bizottság: arról van szó, hogy a Zenede a város égése alatt egyesüljön a P. Nagy Zoltán-féle zenekonzervatóriummal és az új, hatalmási nézetnek «Városi Zeneiskola» legyen a címe.

Mindenesetre érdekes ez a terv és érdemes arra, hogy komolyan foglalkozzék vele Debreczen vezetősége: Debreczennek tényleg komoly szüksége volna egy olyan magasabb nivóju zeneiskolára, ahol a legkomolyabb zeneművészet is otthonra találna.

A jog- és pénzügyi bizottság tegnapi ülésén Zöld József jegyző felolvasta a belügyminiszter rendeletét a Zenede városításáról, a Zenegylet észrevételeivel. A miniszter egyes megjegyzéseket tett a szerződés pontozataira. Kívánságai szerint a bizottság javasolja annak kimondását, hogy Zenede helyett Zeneiskola legyen a cím, hogy a titkár és az igazgató kötelesek az eredetileg tervezett óraszámokat tartani. De kiemeli a bizottság és a miniszter tudomására is hozzák, hogy a város az áldozatkészség legszélsőbb határáig elment.

Márk Endre szívesen veszi a Zenedét városi kezelésbe, bár tudja, hogy ezzel a város súlyos kötelezettséget vesz magára. Igaz, hogy áldozni kell a kulturintézményre, még pedig sokat, mert körülbelül évi 70.000 korona megterhelhetetéről van szó, de sok dolgot megfontolandónak tart. Így pl. az igazgató mellé szerveznek titkári állást, aki szerény munkakörrel bír, mert csak 7—8 tanár és 300 tanuló van, és a titkár mellé még szerveznek irnoki állást is. Így szokott ez lenni általában. A kis tszteleidíjből így lett ezer korona, abból kétezer és most négyezer korona fizetéssel és ezer

korona lakáspénzzel igazgatói állás, mely mellé még szerveznek titkári állást is, a mellé meg irnokot.

Márk Endre felveti az eszmét, hogy nem-e lehetne a Zenedével egyesíteni a P. Nagy Zoltán által vezetett zenekonzervatóriumot is, melynek 300-nál több növendéke van? A felvetett kérdések megvitatására kisebb bizottság kiküldését javasolja.

Jánosi Zoltán helyesli a kisebb bizottság kiküldését és a zenekonzervatórium beolvasztását, mert az már nagy intézet 300 növendékekkel.

Márk Endre indítványára kimondta még a bizottság, hogy az átvétel előkészítésére a pénzügyi helyzet megismerésére, valamint a szükséges vélemény megtételére Vargha Elemér dr. elnöksége alatt Nagy József főszámvevő, Magoss György dr. főügyész, Jánosi Zoltán és Márk Endre bizottsági tagokat küldjék ki, az előkészítésbe beleértik azt is, hogy esteleg tárgyaljon arról is, miként lehetne beolvasztani a P. Nagy Zoltán-féle zenekonzervatóriumot is.

A rendőrtisztviselő elégedetlensége.

Nem kell az öregek fejét követelni.

Ezen a címen a «Debreczeni Független Ujság» tegnapi számában egy cikk jelent meg, melylyel a cikkíró kioktatja a polgármestert, a városi törvényhatósági bizottságot és mindazokat a felsőbb hatóságokat, akiknek kezébe a debreczeni városi rendőrség sorsa van letéve. Kioktatja és gyakorlati bölcs utbaigazítással látja el az intéző bizottságokat, a debreczeni rendőrség bajai, sérelmei tekintetében, legfőképp pedig a bajok orvoslásának módzataira nézve.

Cikkíró a legfőbb hibát abban látja, hogy a rendőrség szolgálatából minél radikálisabb uton el nem távolítják azokat a tisztviselőket, akik már ott huzamosabb idő óta szolgálnak, —

A fiatal ember szemében is őszintébb érdeklődés fénye villant fel:

— Az a francia vonalú báj az arcodon egészen magzavarja a nyugalmamat.

Egy délelőtt egyedül ment Márta a Kosuth Lajos-utca forgatagában, amidőn ismeretlen ismerősével találkozott.

Most vidám merészséggel kérdezősködött a férfi szempár:

— Közeledhetek? Mert remélem, nem kívánsz konvencionális bemutatkozást?

De a leánytekintet gögöcs villanással felelt:

— Uri leány vagyok, aki megkövetelheti a társadalom által szentesített közeledési formát.

A legközelebbi tekintetváltáskor a fiatal ember nézése hidegen siklott végig a leány arcán és szeméi beszédjének ez volt az értelme:

— Unom e néma komédiát!

Márta szemében nyoma sem volt a multkori büszkeségnek. Szemkifejezése egy fájdalmas viálomásban olvadt fel:

— Ne kínozz. Hiszen imádlak.

Es ezzel be is fejeződött a szemdiskurzus. Márta mégis csak elengedte a konvenció szabta bemutatkozási formát. De az els öhetek eredményével nem volt megelégedve a fiatal ember. Mert csak annyit tudott elérni, hogy napsugaras délelőttökön egy-egy félóra kisérője lehetett Mártának. A vár kihalt utcáin bujkálva beszélgettek. Mikor pedig a férfi elégedetlenségének és vágyainak forró szavakkal kifejezést adott, a leány ismét dacos haraggal huzódott vissza.

Egy hónapig nem látták egymást. Ekkor

s tudásuk, szakismeretük, gyakorlati és hivatali tapasztalatuk, megbecsülhetetlen praxisuk dacára s munkajük és energiájuk teljes birtokában még mindig nem vonulnak nyugalomba, s így akadályozzák meg további hivatalos állásukban maradásukkal a szépreményű, törekvő fiatal tisztviselőket hivatali előhaladásukban, ahelyett, hogy távozásukkal elősegítenék azok előlépését, akiknek «csak az adósságuk növekszik a munkajük fogy», — «míg amott egy nagy vagyon karosszékebe kerül az, aki most is érdemtellenül tartja megüve a pozícióját.» (Sic!)

Szomorú dolog lenne, ha hitre találna ez a meggondolatlan elszólás, hogy t. i. a debreczeni rendőrség fiatalabbkoru tisztviselőinek oly «rohamosan növekszik az adósságuk és fogy a munkajük», hogy e miatt ilyen nyilvánvaló kiretlenlenséggel brutalizálják azokat az idősebb, tapasztaltabb tisztviselő-kollégákat, akiknek legfőbbje bizony méltó példányképpül szolgálhat mindnyájunknak s akiktől a fentemlített cikkíró is megbecsülhetetlen sok jót tanulhatna, annak dacára, hogy ezek közül az idősebb tisztviselők közül egyik-másik nemcsak hogy «magyar sújtásos ruhát visel a testén», de ezalatt a tiszteletreméltó ruha alatt nemes szív, fennkölt magyarul, becsülettel, őnzetlen emberszeretettel érző s városának, polgártársainak igaz és jó ügye iránt odaadó önteláldozással fáradozó intelligens lélek honol.

Mi sem könnyűbb, mint egy hivatali testület munkás tagjai közt a kollegiális egyetértést, barátságos jóviszonyt s egymás iránti kölcsönös tisztelet és becsületérzést megrontani s közöttük az egymás iránti gyűlölség, fenekedés, kengérligység és rut torzalkodás maszlagát és méreganyagát széthinteni. Hogy azonban ez miHenyire sikerül, az mindig az illető hivatali testület intelligenciájától s életbölcességétől függ.

Van-e itt nálunk az efféle machinációkra valakinek valami szüksége? Bizonyára nincs! legfeljebb azoknak, akik az ilyenmódon előidézett zavarosban kedélyesen halászni szeretnek.

Debreczen város vezető tisztikarában több komolyság, több fennkölt értelmiség van annál, semhogy az ilyen «beugratási machinációkat» értékén túlbecsülje. Cikkíró ur itt aligha boldo-

gul a maga «vérosboldogító» aknamunkájá-Tval.V.. Tessék felhagyni veje! Vagy próbálja meg Mucsán. Háztha ott sikerül, mert itt «Ignotos tollit, — notis est derisui.»

A nagy harcz.

Általános sztrájk előtt.

A szociáldemokrata párt ötszázézer példányú kiáltványt bocsátott ki, melyben politikai tömegsztrájkra szólítja fel a munkásságot.

Mire való ez a sztrájk, ugymond a kiáltvány, amely megnövelné a munkásság nyomorát és megszaporná a polgárság bajait? Mire való a sok átkot tetézni még egygyel? Való igaz, hogy a tömegsztrájk mindkire baj. És a munkásságmégis vad harci tüzzel néz elébe s a polgárság belát órszeze minden utómódon pártolni igyekszik az eszmét.

Szünjék meg a gazdasági élet ebben az országban, amíg a sztrájk el nem érte a célját!

Ez a sztrájk az ország romlásának végökát akarja kiküszöbölni. A parlamenti rothadás bomlasztja az egész országot. Ez a mai osztályparlament egyik főoka a drágaságnak, ez a mai osztályparlament vitte törvényen kívüli állapotba az országot, ez az osztályparlament elárulta darabonként az országot, elkótyavetyélte és ellopta anyagi és szellemi javait: ennek a parlamentnek léte is merénylet már az ország ellen s már ez a helyzet: vagy az ország pusztul el vagy az osztályparlament. Élet-harál-harc folyik most, az ország önvédelmi harca a zsebrákok bünbarlangjává, fészkévé züllött osztályparlament ellen, az ország önvédelmi harca ez a paraziták, a hajótörött osztályparlament roncsain uralmukért: a szabad rablásért marakodó kalózok ellen!

Hónérbárd a tömegsztrájk, amelynek le kell suttanni azok nyakára, akik törrel, méreggel törnek az ország életére.

A munkásságnak a harcban már nincs, veszteti valója, a polgárságnak ebben a zsebrárendszerben nincs nyerni valója. Uj élet: uj parlament kell ebbe az országba!

Az a kulturmunka, amely ebben az országban az uralkodó pártok ellenére évtizedek óta folyik betetőzésre vár s betetőzője a mai viszonyok között csak a tömegsztrájk lehet!

Talán hetek, de talán csak napok vannak még hátra a tömegsztrájkig!

Készítsétek az anyagi erőt: takarítsatok meg minden garast, óvakodjatok minden fölösleges kiadástól, ne igyatok egyetlen csöppnyi szeszt, ne adjatok ki hiába egy vörös rézkrajcárt sem! Készítsétek a lelki erőt: növeljétek magatokban, másokban a lelkesedést, szítsátok a tüzet: a harc tüzet, az elkeseredés lángját.

Színház.

1913. január 23-án, csütörtökön, A) bérletben:

AZ ELVÁLT ASSZONY.

Nagy operette 3 felvonásban.

Heti műsor:

Pénteken, B) bérletben, Batizfalvy Elza vendégfelléptével: Leányvásár, operett.

Szombaton: Faun, vígjáték. C) bérlet

Vasárnap délután: Kedves Augustin, operette. Mérsékelt helyárrakkal. Bérletszünet. —

Este: Himfi dalai, vígjáték. Ujdonság.

Hétfőn: Faun, játék. A) bérlet.

SZÍNHÁZI HIREK.

Batizfalvy Elza vendégszereplése. Holnap este lép fel a debreczeni szinpadon Batizfalvy Elza, a budapesti Király-színház volt primadonnája. A kiváló és népszerű operett-diva a «Leányvásár» Bessy szerepében fog debutálni a debreczeni közönség előtt. Az érdekes vendégszereplés iránt rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik.

Az elvált asszony. Ma este Fal' Leó gyönyörű zenéjű operettje, «Az elvált asszony» kerül teljesen új betanulással színpadra. A kitünő operett feltétlenül megérdemli, hogy az igazgató a felelevenítéssel a műsorára vette. Kitünő és értékes alakítást nyújt az operettben Zilahyné S. Vilma, akinek a címszerepben alkalma van nemcsak kiváló énekművészetével, de elsőrendű szinpadai készségével az előadás nivóját a tökéletességre emelni. Kivüle még Borbély Lili, Falussy István, Tordai Erzs, Kassay, Kormos, Székely s Lévatnak jut jelentékenyebb szerep.

A pozsonyi színház igazgatója. Polgár Károly, a pozsonyi színház igazgatója tegnap Debreczenben időzött, hogy végig nézze az «Éva» előadását. Hír szerinti Polgár Borbély Lili iránt érdeklődött, mert akiről országszerte elterjedt hír hogy a legjobb soubrettek közé tartozik. Borbély Lili még az idei évadon kívül egy évre van a debreczeni színházhoz szerződve. Itt említjük meg, hogy a kitünő soubrette ma egyik legjobb szerepét játssza az «Elvált asszony» operettben.

Makulatur papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban: Darabos-utca 7. sz.

azonban a fiatal ember egy kétségbeesett hangulalevlet kapott Mártától. Elpanaszolta, hogy anyagi okok miatt rövid idő múlva férjhez kell mennie. De mielőtt megismerné a szerelemnélküli házasságot sívárságát, megakarja kóstolni a házasság nélküli szerelem édességét.

És az udvarias férfi készséggel akceptálta a leány akarátát.

Mártának a keresztapja, — aki dugzagdag agglagény volt, — 80.000 korona hozományt ígért arra az esetre, ha a leány huszadik életévének betöltése előtt férjhez megy.

Már csak fél év választotta el a leányt a kritikus határidőtől. Családjának aggódó sürgetése — a férjvadászat megkezdéséért — annál is inkább jogosult volt, mert az öreg ur kikötése szerint, a Márta jövendőbelijének csak a házasságkötés után szabad értesülni a dugzagdag hozomány felől.

Igy akarta keresztleányát boldog, szerelmi házassághoz juttatni. De nem sikerült. Noha a jószándéku öreg ur azzal a lélekemelő érzéssel távozott keresztleánya esküvőjéről, hogy a pár órási férjet nagy meglepetés érte, amidőn a 80.000 koronás betétkönyvet megkapta.

Tényleg pedig úgy történt, hogy Csétey Pál miniszteri hivatalnoknak nagy titokban — nevet sem mltve — egy csinos, dugdag leányt ajánlottak feleségül. Az adósságai tengerében fulladozó Ifju szívesen beleegyezett abba, hogy bemutatassák a leánynak. Mártának viszont a nagy nénye ajánlott egy jó partniet. A leány nagy

lelki apáthiával várta a férjnek való anyagot. Még csak a nevére sem volt kíváncsi.

Nem sokára aztán — a rokonok kíváncsi tekintetében — fogott kezét az a két ember, aki néhány, titokban együtt töltött boldog órára emlékezhetett vissza.

Csétey mulattatta e meglepetés. Érdekesnek találta azt a bizarr és váratlan feltevést, hogy ő tulajdonképpen önmagát csalta meg. És előre escomptálta a házasságát.

Márta nem tudott ilyen kényelmesen gondolkodni. Mert ő úgy képzelte el a házasságát, akit gyűlölhet, megvethet, mint ahogyan azt egy hozományvadász megérdemli — s megmarad neki a férfi, akit imádkhat, szerethet. Nagyon fájt a leány lelkének, hogy éppen ez utóbbi érzésekről kell lemondania. A kiábrándulás jege fagyasztotta meg a szívét.

Lelki undorral de azért kezét nyújtott Cséteynek és a felesége lett, hogy a 80.000 koronához hozzá jusson.

A Csétey-házaspár addig élt együtt, ameddig a hozomány tartott és azután elváltak.

Márta pedig visszament a szüleihez, abba a csendes, budai lakba — s élt, mint leánykorában, egyszerűen hallgatagon, szenvedve az emócióhiány miatt, mint minden férfi nélkül élő asszony.

Olomlábban járó, nehéz délutánokon odaállott az ablakhoz és kinézett. A szemei ilyenkor könny-párások lettek, mert arra gondolt ami a szembeszéd után következett és ami olyan hamar elmúlt.

Karátson Margit.

„APOLLO”

mozgó színház.
Piaoz- és Miklós-utca sarok.
Igazgató: Deési Alfréd.
Folytonos bemenet! Telefon 762.

Ma este utoljára:

AZ ÓRULT.

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

Dagmár a serföző leánya.

Színkép 3 felvonásban.

És a remek kísérelő műsor!

Szombaton délután 3 órakor és fél 5 órakor
nagy gyermek előadás fél árak mellett!

HIREK.

A vidéki rend.

A minap egy vidéken élő tanártól hallottam ezt a kis históriát, melynél jellemzőbb példáját aligha lehetne találni a vidéki városok közös bajainak:

— Esztendőkkor elment az egyik vidéki városkában újságot szerkesztettem. Hetenként megjelenő négy oldalas lapocskát, amelyik elsősorban természetesen a helyi ügyekkel foglalkozott. Többben voltunk, nagyjából tanárok, akik ambícióval foglalkoztunk a kis újság ügyével, sulyt helyeztünk arra, hogy lehetőleg eredeti dolgokkal jelenjünk meg. És rendkívül bosszúságot okozt nekünk, amikor azt láttuk, hogy a cikkeink folytonosan négy-öt laphon jelennek meg, mert a megjelenés után vidéki lapársaink egyszerűen annektől jék őket. Egy alkalommal vezércikket írtam, «Városunk mizériái» címmel. Elpanaszoltam a szokásos bajokat, hogy az utcák piszkosak, hogy kevés a kövezet, ami van, az is rossz: hogy gyenge a világítás, hogy kevés a rendőr és nincsen, aki a közbiztonságra ügyeljen; hogy éjszaka lérmát csapnak a részegek, hogy elszaporodtak a kerítésen bemászó tolvajok és így tovább. A cikk megjelent, de ismét nemcsak a mi lapunkban, a cikket megint átvette négy vagy öt lap, még a címet sem változtatta meg, az maradt, ami nálunk volt: «Városunk mizériái.» Mindössze annyit tettek meg vele, hogy ahol én azt írtam, hogy «X. város», «az X-i rendőrkapitány», ok mindenütt azt írták, hogy «Y város», «az Y-i rendőrkapitány», vagy «Z. város», a «Z-i rendőrkapitány.» A mizériák azonban maradtak ugyanazok: az, hogy az utcák piszkosak, hogy kevés a kövezet, ami van, az is rossz, hogy több utcai lámpás kellene, hogy kevés a rendőr, rossz a közbiztonság, éjszaka nagyon is duhajkodnak a részeg emberek, hogy elszaporodtak a kerítésen bemászó tolvajok, egyformán igaz volt nálunk X-ben, Y. és Z.-ben.

Mindenki a saját tapasztalataival egészítheti ki azt, amit ez a tanár mondott, azt hiszem, hogy kevés volna az abécé minden betűje, ha X. Y. Z. módjára betűkkel akar-nánk megjelölni mindazokat a vérossokat, amelyek teljes joggal és teljes okka' szöszszint magukra vehették volna ezt a vezércikket.

— **Kinevezés.** A debreczeni kir. itélőtábla elnöke Poroszlay István pelei és Kesső Géza ügyvédjelölt, szerencsi lakosokat a debreczeni kir. itélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakorlókorrakká nevezte ki.

— **Nyomdász-kabaré.** Kedvesnek ígérkező kabaré-délután rendezését natározta el a Debreczeni Nyomdász Sport Klub ifjusága. Az előadás keretébe pompásan illeszkedik bele az «Idegek» című vigjáték is, melynek szakavatott rendezése és a szereplők személye is előre biztositják a sikert. Azonkívül szebbnél-szebb magánjelenetek, komoly és vigszavalatok, és egy elsőrangú zenekar számai tartikják a kabaré programját. A kabaré-délután folyó hó 26-án, vasárnap délután 3 órakor lesz a Munkás-Otthon (Margit-fürdő) nagytermében. Műsor ára 50 fillér.

— **A marólagos leányok állapota.** Berki Ilon és Szabó Erzsébet eselédleányok, akik aféjötti elkeseredésükben, hogy szolgálatadó gazdájuk egy elvesztett aranygyűrű ellopásával őket gyanúsította, — mint már jeleztük, — tegnap marólugot ittak. Bár jó kortyot hajtottak fel a mérges folyadékból, de ezért állapotuk nem életveszélyes. Súlyos belső sérüléseikkel pár hét múlva felgyógyulnak. A kózkórházban gyógyítják őket s nagy kínokról panaszkodnak.

— **A jószívű emberekhez.** Zámbo Istvánné, akinek jólkereső, családfenntartó férjét Banjalukába vitték, már három hónappal ezelőtt katonának, kis gyermekével a legnagyobb nyomorban van. Ami kevés megtakarított pénzük volt, az elment és most nem tudják, hogy mihez fogajnak; a lakásukból is kiakarják őket tenni, úgy hogy egy fillér nélkül az utcára kerülnek. A szegény családjánya a jószívű emberekhez fordul, hogy nagy inségében segítségére legyenek. Címe: Mester-utca 3., Zámbo Istvánné.

— **Alkoholmentes választójog.** Altalános, egyenlő, titkos, községenkénti s kötelező! A választójognak ezen jelzőit olvasóink mind ismerik. Nos! E jelzőket az alkoholellenesek megoldották még eggyel. Ok alkoholmentes választójogot akarnak. Tudniillik azt akarják, hogy a választások alatt 36 óráig a korcsmák, italmérsék zárva tartassanak. Ezen új jelszót ugyan kevés kortes fogja magáéva tenni, de mi, kik jól ismerjük, hogy milyen nagy szerepe van az alkoholnak a választások alatt, rokonszenvvel fogadjuk ezen eszmét; üdvös volna, annak a megvalósulása, hogy legszentebb hazafias kötelességét a legutolsó polgár is színjózanon, öntudatosan, legjobb meggyőződése szerint teljesítse. Azért mi is éljents kiáltunk az alkoholellenesekkel az alkoholmentes választójognak s elismeréssel adózunk az «Alkoholellenes Szövetség»-nek, amely ezen eszmét felvetette.

— **Akadémia' jutalom egy merénylőnek.** Péterváriól jelentik, hogy ott nagy feltűnést kelt az orosz tudományos akadémia döntése, amelylyel Lukasevics tudóst, aki résztvett II. Sándor cár meggyilkolásában, az akadémia által adományozható legnagyobb jutalommal, az Achmatov-díjjal tüntette ki. Lukasevics husz évig a Schlüsselgurgi erőd kazamattáiban szütylődt, míg 1905-ben az általános amnesztia következtében visszanyerte szabadságát. A börtönben állandóan tudományos kérdésekkel foglalkozott és most «A szervezteletlen élet a földön» címen három kötetes munkát írt, amelynek tudományos mélysége és merész tételei az akadémia tudósait valóssággal bámulatba ejtették.

— **Tilos az olvasás.** Rómából jelentik: Vivár kardinális, a püspökök kongregációjának a prektusa körlevelet adott ki, amelyben a papoknak és papnövendékeknek emgiltja a pápa által megintett nemzeti katolikus lapoknak olvasását.

— **A posta- és távirtda alírtak és szolgálak** által saját özvegyeiket, árváikat segélyező és teemetkezési egyesületük javára február 15-én, a «Bika» disztermében zártkörű jótékony célú ténctvigalmat rendeznek. Belépti díj személyenként 2 K, család-jegy 3 személyre 4 korona. Kezdeté este 8 órakor. Zenész Veres Tóni jóhírű zenekara. Jegyek előre válthatók: a vérosi és pályaudvari postahivataloknál, a levélkézbesztőknel és este a pénztárnál.

— **A páris' magyar tanszék megszűnik.** Párisból jelentik, hogy a Kont Ignác elhunytával elárvelt magyar irodalomtörténeti tanszéket a Sorbonne tanácsa legutóbbi ülésében eltörölte, azzal a megokolással, hogy «egyelőre» nem látja szükségét a tanszék betöltésének. Szegény jó Kont Ignác életének nagy műve dől roniba aze gyetem tanácsnak ezzel a határozatával. A szegény pesti zsidófiu, aki idehaza nem tudott tehetségéhez mérten érvényesülni, kint, a világ fővárosában évtizedekig küzdött, harcolt, könyörgött, meggyőzött, lelkesimíg nagy célját elérte és a Sorbonne-on Vörösmarty és Arany dicsőségét hirdethette. Kont Ignácot igazi, nemes idealizmus hevítette a küzdelemben; ő nemzeti érdeknek, a magyar irodalom életérdekének tekintette a magyar tanszék felállítását. De hogy ezt a tanszéket mennyire nem az eleven szükség hozta létre, s mennyire nem volt gyökere a párisi talajban, azt legjobban bizonyítja az, hogy érdemes alkotójának személyéhez volt kötve és ennek elhunytával maga a nagy mű is összeomlott.

— **Harmenc évből huszat a börtönben töltött.** Máramarosszigetről jelentik: Musinczky Etel 58 éves leány a lopások és szélhámosságok egész sorát követte már el. Az 1883. évtől kezdve amikor először került börtönbe, összesen hét ízben volt elítélve és az utóbbi 30 év alatt 19 és fél évet töltött részint Márianosztrán, részint különféle fegyházakban. Legutóbb Zeigermann K.-né nagybecskői asszonyt lopta meg, azután megszökött. Most lerongyolódva, elgyötörtén a máramarosszigeti kórházba vétette fel magát. A rendőrség tudomást szerzett a dolgról és átkísérte azonnal az ügyészség fegyházába, ahol kedélyesen mondta a fegyházörnek:

— Csak jó ebédet hozzanak máma, mert ma tartom a jubileumomat. Harmenc év előtt 1883. január 21-én kerültem először fegyházba.

— **A Magyar Király-kávéházban** ma és a következő napokon Budapest legjobb hölgyzenekara muzsikál Fehérvári Margit vezetése alatt. Puskás Otília cimbalom szolista közreműködésével. B. pártfogást kér Hausserl Károly karmester, Erős Jakab kávé.

— **Körözött lapszerkesztő.** Mindössze harmencétesztendő volt Zsemlyey Oszkár díjsgyőri vasgyári tisztviselő, mikor az igazgatóság elrenedlte nyugdíjaztatását. Zsemlyey kiesvén a hivatalból, elment újságrónak. Előbb a «Magyar Lohogó» című gazdapárti lapnál dolgozott, azután Szatmárra került az egyik napilaphoz szerkesztőnek. Innen rövid működés után elbocsátotték. Ekkor egy tengőd öhetilaphoz állott be, amelyből napilapot csinált. Ebben a lapban hallatlan gazdálkodást folytatott. Lapja természetesen nem élhetett sokáig, megszűnt és Zsemlyey családjával együtt a legnagyobb nyomorban maradt Nyomorában azok, akiket legutóbbszér meghurcolt, összeadtak neki háromszáz koronát, amivel Zsemlyey elindult Amerika felé szerencsét próbálni, maga után hagyva egy csomó folyamatban levő bűnyűjét a szatmári törvénszéken. Ezekért most országszerte körözik Zsemlyeyt.

— **A Nemzeti kávéházban** minden este egy elsőrendű Női-zenekar Nemény Jenő karmester vezetése mellett hangversenyezik.

Olcso pénz!

Szomorú a láthatár mindenfelé...

Rajzolni kellene egy képet, amelyen sok-sok szem várakozással néz és vár valami csodát; sok, nagyon sok kéz mered felfelé valami ismeretlen hatalom felé s a kezek és szemek felé elérhetetlen magasságban oda lehetne rajzolni egy ezer koronást s az egész képnek ezt a címet kellene adni: Magyarország 1913-ban. A pénz elszökött előlünk, az utolsó ezres megközelíthetetlen magasságban leng a légürben s hiába nézünk utána, hiába kapkodunk leléje, lassan-lassan elvész a szemünk elől. Ha késő éjszakai órákban hangok szakítják meg az éj csendjét: biztos lehetsz, hogy bankok és iparvállalatok nyögnek, vállalkozók sóhajtanak, tezőrök szitkozódnak. Közben pedig a magunk vigasztalására híreket találunk ki, hogy a pénzválság enyhül s Pallós Ignácra hatmillió család miatt terítik rá a vizes lepedőt, mert nem tudott felhajtani tízezer koronát. De nemcsak a svindlerok és svindlerokkal összeköttetésben álló tisztességes emberek lába alatt roppan meg a talaj, hanem szolid vállalatok, hatalmas cégek ingadoznak, a lapokban egyre hosszabb lesz az a rovat, amelyben a fizetésképtelen kereskedők neveit publikálják s a rejtett fizetésképtelenségek, titkolt bukások úgy keringenek, úgy usznak a levegőben mint ősszel az ökörmály, vagy tavasszal a virágillat.

Ha milliómosok sirnak, akkor a szegény emberek jajgathatnak. A magyar kisiparosok a pénzt őség már-már elfeledett idejében sem volt irigylendő állapotban. Itt, ahol igazi gyárpar még nem alakulhatott ki, a kisipar sem találhatta meg a maga helyét. A patriarchalis gazdálkodási rendszer megszűnt s az ország sok ezer kisiparosa egyre jobban sülyedt a proletáriátus felé. A régi, nagyvagyonu, gőgös céhmesterek unokáinak gondokban fő a feje és a hajdani polgári jólétben élő családok kisiparosok közül mind többen és többen kénytelenek lemondani az önállóségról s a munkajárjukat bérért eladni.

A mostani válság pedig szinte ijesztő következményekkel járt a kisiparosokra nézve. Új építkezési engedélyt alig kér ma valaki, az építőipar pang és azok az iparágak, amelyek vele összefüggésben vannak, nem tudnak kenyeledni. A kisiparos egyáltalán nem képes vállalkozni, mert sem tőkéje, sem hitele nincs. Az egyetlen hitelforrás: az ipartestületi hitelszövetkezet — kikapadt. Új kölcsönt ez éppúgy nem folyósít, mint a hatalmas pénzintézetek.

Az országos központi hitelszövetkezet már akkor, amikor a válság első szelét megérezte, ráirt a szövetkezetekre, hogy a hitelnyújtástól tartózkodjanak s azóta még nem érkezett jobb leirat, amely azt az örvendetes hírt adta volna tudtul, hogy a központi hitelszövetkezet már képes teljesíteni a hivatásával együttjáró feladatokat: már adhat hitelt.

Hirdessen

az „**UJ DEBRECZEN**“-ben,
Debreczen város egyetlen valóban
független ellenzéki lapjában.
!! Olcsó hirdetések !!

Legujabb.

Saját tudósítónktól.

A porta átadja Drinápolyt.

Konstantinápolyból jelentik: Drinápoly átadása a következő feltételek mellett fog megtörténni: A szulán Drinápolyban egyházi helytartót fog kinevezni és a drinápolyi vilajet muzulmán lakossága külön tartománygyűlést fog kapni érdekeinek megoltalmazása végett.

Monarchia és Szerbia.

Belgrádból jelentik: Jovanovics bécsi szerb követ tegnap kimerítő jelentést tett Pasic miniszterelnöknek bécsi benyomásairól. Azt a körülményt, hogy tegnap három óra hosszat tartó minisztertanács volt, azzal hozzák összefüggésbe, hogy Jovanovicsot megbízták, lépjen közvetlen tárgyalásokba Ausztria-Magyarországgal, hogy a Szerbia és monarchiánk közt fenforgó vitás kérdéseket békésen intézzék el.

A szultán manifesztuma.

Konstantinápolyból jelentik: Portakörökben híre jár, hogy a szultán a nemzethez manifesztumot intéz, amelynek megszövegezésével a minisztertanács már foglalkozik. A szövegnek rendkívül nagy a fontossága.

Nazim pasa tiltakozik.

Konstantinápolyból jelentik: Nazim pasa hadügyminiszter írásban tiltakozott a szultánál a nagy nemzetgyűlés összehívása ellen. Remutott arra a veszedelemre, amelyet ennek a felelősség nélkül való testületnek döntése előidézik a hadsereg körében és figyelmeztette a szultánt, hogy a hadsereg a háboru folytatását kívánja. Erzi ezt Kiamil pasa is, és ezért minden intézkedést megtett a fővárosban, nehogy meglepetések érjék.

Debreceni riportok.

Az elégedetlen ember. — Iskola: föladat. — Mit csinált az orvos?

Egy debreczeni hivatalban volt egy nagyon elégedetlen ember, aki sem a fizetésével, sem a munkakörével nem volt megelégedve.

Folytonosan panaszkodott a kollégáinak, hogy milyen igazságtalan dolog ez, így fizetni bersületes munkát ebben a drága világban.

A kollégái, akik már unták az örökös panaszkodást és kesergést, egy alkalommal, amikor elégedetlen társuk ismét a sorsa miatt panaszkodott, rászóltak:

- Mit zokogsz itt örökösen? Törj ki!..
- Törj ki!..
- Megtenném, de nem tudom, hol kezdem, — felelte az elégedetlen fiatalember.
- A nyakadnál! — mondták neki a kollégái.

Egy gimnáziumi tanár mesélte ezt a kis történetet:

— Nemrégiben házi feladatot adtam fel egy kis tanítványomnak. Témének azt jelöltem ki, hogy írja le egy látogatását a nagybátyjánál. A fiú következőképp oldotta meg a kérdést: «V. Házi dolgozat. — Látogatás nagybátyámnál. Tegnap meg akartam látogatni a nagybátyámat, de nem volt otthon.»

Egy kis fiúhoz orvost hivatott a mamája, mert a gyermek lázasnak mutatkozott.

Az orvos megvizsgálta a négyesztendős kis fiút és a szívverését is meghallgatta. Később, amikor az orvos eltávozott, a kis fiu így mesélte el a történeteket az apjának:

- Itt volt a doktor bácsi és megvizsgált.
- Hogy vizsgált meg? — kérdezte az apja.
- Ide jött hozzám — mesélte a gyerek — és a fülével a mellemen szagolt.

Modern és a legjobb

VILLAMOS

berendezések

rendelje meg

Földvári-nál

üzleti telefon 168 — gyári telefon 816.

Tanuló felvétetik.

Csak az árak!
a cigarettáinak!
a kik egyesületeire való tekintettel
nem sajnálunk naponta 1-2 fillért többet kiadni!

Club specialité
120 lap 20 fillér
70 " 12 "
1 doboz (100) hüvely 70 "

Orvosi tanácsra a hüvelyek
és lapocskák bronx- és szinnyo-
más valamint esiradék/igymozgalt
Ambrosz nélkül vannak, de minden
lapocskában és hüvelyben benne
van ringomással a védjegy
és a gyártás aláírása. Modiano

Főraktár: Szentkirályi és Nagy
m. kir. dohány nagy és különlegességi árudájában

Ingtalanok forgalma.

Özv. Grünfeld Jakab Bernátné, Spitzer Regina veszi Hóhfelder Jakab és neje 652 négyszögöl estakerti szőlőjét 57500 koronáért. Schusztér Ferencz veszi a debreczeni tisztviselő telep szövetkezet és Farkas Lehel Postakerti 309 négyszögöl földjét 1800 koronáért.

Ungvanltudor és Konkoly Géza veszik Szalontai Ferencz és neje Kiss Zsuzsanna ujosztású földjét 1200 koronáért.

Veres László veszi Szabó Ferencz és társai 1 hold 1740 négyszögöl ujosztású földjét 1470 koronáért.

Király Gyula és neje Maricz Julianna veszik P. Nagy Perencz és neje Molnár Sára banki kaszáját 10800 koronáért.

Szakál Péter és neje Somogyi Zsuzsanna veszik Gyarmathy István és neje Liptai Mária 2 hold 400 négyszögöl ondódi földjét 3000 koronáért.

Zih Gézáné veszi a debreczeni tisztviselőtelep szövetkezet 300 négyszögöl házhelyét 3300 koronáért.

özv. Czina Lászlóné és társai veszik Erdei Imre és neje Lonn Franciska 46 négyszögöl Csapókerti szőlőjét.

Megyeri Miklós és neje Tamás Eszter veszik Borsos Mária Dalmi Istvánné 590 négyszögöl Vénkert szőlőjét 5500 koronáért.

Molnár Sándor és neje veszik özvegy Kovács Józsefné Gedra borbála 2 hold 890 négyszögöl új földjét 1200 koronáért.

Hatvani Sándor veszi Molnár János és neje Barna Mária 2 hold 273 négyszögöl ujosztású földjét 8800 koronáért.

Kovács István és neje Major Julianna veszik özv. Kovács Imréné Dári Julianna 12 hold 1039 négyszögöl ondódi földjét 18000 koronáért.

CSARNOK A nevelő.

Regény.

(28.)

Tudtam, hogy ez lesz belőle — így kellett lenni. No csak térjen magához — hiszen éppen azért küldtem önt opa, mert javát akasztam önnek is, Stehlingnének is. Jöjjön csak velem ide a mellékszobába egy orosz hercegnő vár ott kinek a rossz régi helyébe, egy jó új orrt kell kiszabnom. Minden készen van, az asszisztensek már várnak. — Jó napot uraim jó napot fenség, szólt, Bertholddal a műtőterembe lépve. Felkértem Mohr doktor urat, hogy végezze ő helyettem a műtétet, mert ma kissé nehezek a kezeim. Nyugodt lehet, fenség, jó kezekben hagyom; ez a fiatal barátom ugyanis az egyedüli ember Európában, a kivel teljes megnyugvással helyettesíthetem magamat. Most pedig lássanak a dologhoz, uraim,

Ezzel elhagyva a termet és kilépve, parancsolt inasának.

— János, a frakkomat; a kocsit meg álljon elő!

Wallroth tanár Stellingékhez hajtattott. Stehling és neje otthon voltak és mind a ketten feltűnő izgatottság képét nyújtották a belépő tanárnak.

— Hát nálatok mi az újság? kérdé emez.

Stehling közlé barátjával, hogy Beyfuss bárót várják, ki Mariska kezét jó ünnepélyesen megkérni.

— Tud már a leány valamit a dologról?

— Nem akartuk előre felizgatni, válaszolt Stehlingné.

— stobaság! mormogá a vén tudós és csengetett.

Folytatjuk.

A szerkesztésért felelős Voith György.

UJ DEBRECZEN

Január 15-én

uj előfizetési időszak nyílik. Felkérjük hazafiás olvasóközönségünket, hogy ez alkalomból terjesztésük ismeréseik körében az „Uj Debreczen“-t. Szerezzenek minél több új előfizetőt, hogy annál szélesebb körben terjeszthessük a nemzeti és demokratikus eszméket. Aki az „Uj Debreczen“-re tíz előfizetőt gyűjt egész évre, annak állandóan ingyen küldjük lapunkat.

MEZŐ ÁRMIN

épületek, deszka és cserépkereskedése

Wasselégyl-tér 6. sz. alatt

(Berta-gómalom mellett.)

Kartelen kívül, tehát olcsó árak.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szilveszterénél nálam szerezzék be.

Hajhullást, zsíros és sötét haját,

o kellemetlen jelenségeket legbiztosabban megszüntethetjük, ha rendszeresen, legalább is hetenként 1—2-szer megmossuk a haját és fejbőrt

fekete fej
jegyü
ibolya-
sampunnal

és főlválva

fekete fej jegyü
kátrány-sampunnal.

A fej korpamentes lesz, a haj tömört és fényes, a ritka haj tömörtnek látszik!

Az a siker, a melyet a mindenütt ismert és kedvelt fekete fej jegyü kátrány-sampun napról-napra elér, abból is megállapítható, hogy egész sor kétes értékű utánzatot hoztak forgalomba, a mi miatt vásárlásnál különös gondossággal kell figyelni a mellékelt védő-jegyre. — Fekete fej jegyü kátrány-sampun enyhe, teljesen ártalmatlan készítmény, míg a vizsgálatok szerint az utánzatok gyakran ártalmas anyagokat tartalmaznak és így a haj racionális gondozása helyett kihallását idézik elő.

Sampun a fekete fejje eredeti osomagoos kátrányban, illatszere- és szappanüzletben és fodrászoknál is. Ahol nincs meg az eredeti preparátum, vagy hamisítványt kínálnak helyette, ott forduljanak a főraktárhoz:

Faiszl Ferenc, Budapest, VI. Mozsár-utca 12.

a honnan közölni fogják a legközelebbi elárúsító címét vagy 240 K előzetes beküldése ellenében bármilyen küldeményt 3 osomagooskál. Utánvétellel való küldésnél 35 fillérrel több.

Hans Schwarzkopf, G. m. b. H. Berlin N. 37.

25000 óra

1 drb kor. 2-50.

Legújabb párizsi fazon, 36 óráig pontosan járó, aranyozva, 18 karátos aranyból, 3 év jótállással csak kor. 250, 2 óra kor. 400, 5 óra kor. 1130. Egy legújabb fazonu párizsi aranyozott lánc 50 fillér, — láncz kor. 1200.

Kockázat kizárva. Nem totászórt a pénz visszajár.

Utánvétellel szállít az óra áruház:

A. KAPELUSZ

KRAKAU (Ausztria) Dietelsgasse 782.

MAGYAR-HORVAT TENGERI GŐZHAJÓZÁSI
R-T. FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Ca teinuovo és Cattaroba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3—6 gyorshajó-összeköttetés.

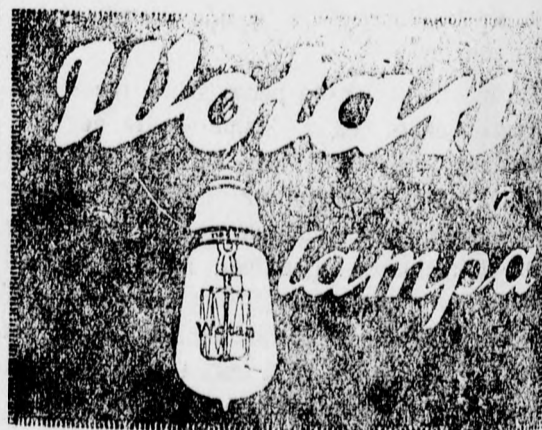
Fiume-Ancona: hetenként 2—3 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként 1 járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapesti felől érkezés és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek. Ugyazintén Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb. stb.

A gőzhajók minden kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi menetjegyi iroda, Budapest (V., Vigadó-tér),** és annak összes magyarországi fiókirodái.

„Huzott drótszállal,

kb. 75% áram megtakarítás

Törhetetlen!

Magyar

Siemens - Schuckert - Művek

Budapest, VI. Teréz-körút 36

Kapható:

Molnár Testvérek-nél.

DEBRECZEN, Egyház-tér 2.

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND
Könyvnyomdája
Darabos-utca 7. szám.

Levélpapírok, falragaszok,
számlák, meghívók, név-
jegyek és minden egyéb
nyomdai munkák a leg-
pontosabban készítettnek.
Szedőgép. Telefon 412.

Apró hirdetések.

Levélbélyegeken is lehet az apró hirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fönntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad fölvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetésekét kívánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

OLCSÓ és jó órák ékszerek legolcsóbban szerezhetők be Gásparik Ádám órák és ékszerész-nél Debrecen, Hunyadi-utca 12. Ugyanot órajavitások legolcsóbban eszközöltenek.

Egy tisztességes szorgalmas magányos nő felvétetik tanyára baromfi tenyésztésre. Cim a kiadóban

Czimbalom Sunda-féle pedálos eladó. Cim a kiadóban.

Levelezés.

IDŐS NŐ érdeknélküli barátságát keresi uriember levél „Érdeknélkül” czimmel kiadóba e lapban jelendő.

KETTECSKÉN jeligére levél ment a kívánt helyre Kérem á venni.

HAZASSÁGBAN csalódott, férjétől elhanyagolt urinőt kedélyesen elszórazkoztatna modern uriember. Levelet „Modern” jeligére kérek a kiadóba.

ALACSONY, mollett független urinővel megismerkedne 40 éves uriember. Levelet „Csak kettesben” jeligére kér e lap kiadóhivatalába.

LEVELEZNÉK fess szőke urileánnyal „Hazasság nincs kizárva” jelige alatt kér levelet e lap kiadóhivatalába szőke uriember.

JÓ MEGJELENÉSŰ középkoru uri nőt ki volna hajlandó 120 koronával kisegíteni, pénzét időt meghatározva vissza fizetem. Jelige: „Oh te vén tyúk” kérem e lapban közölni.

HÖLGYEK, kik bármely oknál fogva sürgősen férjhez menni óhajtanak, küldjék be ajánlatukat „Jövöm érdekében” czim alatt e lap kiadóhivatalába. Levelekhöz bélyeg csatolandó továbbíthatás czéljából.

Első óragyár HANS KONRAD.

Cs. és kir. udv. szállító Brűx No. 2138. (Csehország) csakis megbízható órákat küld 3 évi irásbeli jótállás mellett Roskopf rendszerű patent óra nickel-lánccal, fűggettel és börtokkal K 4 20 Svájci eredetű Roskopf rendszerű patent óra K 5 00 Regisztrált „Adler” Roskopf nickel anker remontoir óra K 7 00 Mikkel remontoir óra „Fantasio” K 7 00 Eüst remontoir óra „Gloria mű” nyitór K 8 40 Ugyanaz készlettel K 12 50

Verseny-, ébresztő- és faliorák.

Nr. 3946 versenyébresztő amerikai rendszer szerint, minden fekvésben jár, pontosan szabályozva és reparálva darabonként K 2 90 3 dr. K 8 éjjel világító számlappal K 3 80. 3 dr. K 9. Dupla harang ébresztő K 3 80 éjjel világító K 4 90 Konyhaóra (gömbölyű) K 3 20 Kakuk óra K 7 50, 8 50 és feljebb. Toronyharang ébresztő K 7 80 éjjelvilágító K 8 40 Ingaóra K 8 50 — 10 8 és feljebb. Nincs riziko kicserélés megengedve vagy pénz vissza. Szétküldés közvetlen magánosoknak utánvétellel.

vagy előzetes fizetés mellett. Főkatalógus 400 ábrával kérésre mindenkinek ingyen és bérmentve.

Küldés utánvétellel, vagy előrefizetés mellett! Nincs kockázat! Kicserélés megengedve vagy pénz vissza!

Gyógyítható-e a tüdőbaj?

Ez a rendkívül fontos kérdés mindenkit foglalkoztat, aki asztma, tüdő- és égető tuberkulózis, tüdőcsucshurut, tüdővész, makuláris köhögés, elnyálkásodás vagy állandó rekedtség gyötör s eddig nem talált orvoslást. Minden ilyenféle beteg kap tőlünk teljesen ingyen egy könyvet képekkel Guttman dr. orvostól a Finsen-gyógyintézet főorvosától a következő tárgyról: **Gyógyítható a tüdőbaj?** Azonkívül egy próbacsomagot kitűnő diétikus teáinkból. Ezek magasztalták, akik eddig használták. Gyakorlott orvosok ezt a teát mint kitűnő diétikumot tüdőbaj, tuberkulózis (tüdővész), asztma, krónikus gége- és gégehurut ellen rendeltek és magasztalták. A tea nem tikos szer, Lisber-féle növényekből készült a melyeket császári rendeletre szabadforgalomba bocsátottak. Ara olyan olcsó, hogy a legszegényebbek is használhatják. Hogy minden betegnek minden rizikó nélkül alkalmat adjunk a tea kipróbálására s hogy a betegségre felől mindenkit fölvilágosíthassunk, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a **Gyógyítható-e a tüdőbaj?** című német füzetet egy próbacsomag teával teljesen ingyen és bérmentesen. Tessék levelezni lapot írni Puhlmann & Co címre Berlin, 901. Müggelstrasse 25.

Grand HOTEL ESPLANADE SZÁLLODA Nagy Budapest, III. Zsigmond-utca 38-40. Telefon 130-35.

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.)

A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült hat emeletes szálloda pazar fényvel berendezett 250 szobával. Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-meleg víz, villanyvilágítás, Liftek, külön olvasó-, tárgyaló-, író-szobák stb.

Elsőrangú étterem és kávéház.

Penziórendszer is. Kereskedelmi utazók és fürdőzőknök igen alkalmas.

Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polgári árak. Urí és női fodrász a házban.

A vonatokhoz saját autojáratok. Szives pártfogást kér **Pallai Miksa**, igazgató tulajdonos.

Betegápolás.

Az összes gyógykezelési eszközök, haskötők, gummi-görccsér-harisnyák, egyenestartók, testgyógyászati, gépek műtájak, műtájak, kötszerek, teljes gyermekágyas felszerelések, masszáló- és villanygépek a legmegbízhatóbb minőségben csakis

FISCHER PÉTER ÉS TÁRSA Részv.-Társ. cégénél

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 6. szám szobákba. Most jelent meg legújabb képező anyagunkat kívánatra bérmentve titoktartás mellett szívesen küldjük.

Alapítva 1856.

Telefon 958.

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában, Debreczen, Darabos-utca 7. Ty

